

Dragon Mining Oy
Kummunkatu 34
83501 OUTOKUMPU

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Silasselkä 8 - 19

Hakija Dragon Mining Oy
Espoo

Yhteystiedot:
Kummunkatu 34
83501 OUTOKUMPU

Lisätietoja antaa:
Matti Talikka, puh. 040 300 7800

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 18.3.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksen on jättänyt Polar Mining Oy, mutta se on siirretty Dragon Mining Oy:lle 3.11.2011 (yhtiön nimen muutos).

Hakemuksen kuulemisvaiheen jälkeen tehdyn hakemuksen (alun perin alueet Silasselkä 1-19) osittaisen perumisen vuoksi haettavat alueet eivät muodosta yhtenäistä aluetta. Tästä syystä alueet Silasselkä 1-5 käsitellään KaivNro:lla 9446 ja alueet Silasselkä 8-19 KaivNro:lla 9202.

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 13.10.2011.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 20.7.2011 esteettömyystodistus
- 12.9.2011 kartat (2 kpl ja MapInfo -tiedostot), maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-alatiedot
- 19.10.2011 kartat (2 kpl), tutkimussuunnitelma, Natura 2000 -selvitys, maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-alatiedot
- 30.4.2014 uusi kartta ja maanomistajalistaus

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kittilä (261)

KaivNro 9202/1; valtausalueen nimi: Silasselkä 8

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	49,26
		Yhteensä ha	49,26

KaivNro 9202/2; valtausalueen nimi: Silasselkä 9

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,62
		Yhteensä ha	99,62

KaivNro 9202/3; valtausalueen nimi: Silasselkä 10

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,88
		Yhteensä ha	99,88

KaivNro 9202/4; valtausalueen nimi: Silasselkä 11

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,86
		Yhteensä ha	99,86

KaivNro 9202/5; valtausalueen nimi: Silasselkä 12

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	90,59
		Yhteensä ha	90,59

KaivNro 9202/6; valtausalueen nimi: Silasselkä 13

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	64,45
		Yhteensä ha	64,45

KaivNro 9202/7; valtausalueen nimi: Silasselkä 14

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	61,68
		Yhteensä ha	61,68

KaivNro 9202/8; valtausalueen nimi: Silasselkä 15

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,62
		Yhteensä ha	99,62

KaivNro 9202/9; valtausalueen nimi: Silasselkä 16

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,71
		Yhteensä ha	99,71

KaivNro 9202/10; valtausalueen nimi: Silasselkä 17

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,52
		Yhteensä ha	99,52

KaivNro 9202/11; valtausalueen nimi: Silasselkä 18

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,85
		Yhteensä ha	99,85

KaivNro 9202/12; valtausalueen nimi: Silasselkä 19

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-11-1	Kittilän valtionmaa II	Valtion metsämaat	96,60
		Yhteensä ha	96,60

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 1 060,64 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haetut valtausalueet sijaitsevat Kuivasalmen paliskunnan erityisellä poronhoitoalueella sekä Natura-alueen (F11300602) läheisyydessä.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: harvinaiset maametallit (lantanidit), kulta, muut platinametallit, platina, rauta, titaani, vanadiini.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 11.12.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 17.1.2014 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 17.1.2014.

Hakemuksen kuulemisvaiheen jälkeen tehdyn hakemuksen osittaisen perumisen vuoksi on pyydetty uudet lausunnot ELY-keskukselta ja Metsähallitukselta.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9202/1	Silasselkä 8
2. Kaivosrekisterinumero 9202/2	Silasselkä 9
3. Kaivosrekisterinumero 9202/3	Silasselkä 10
4. Kaivosrekisterinumero 9202/4	Silasselkä 11

5. Kaivosrekisterinumero 9202/5	Silasselkä 12
6. Kaivosrekisterinumero 9202/6	Silasselkä 13
7. Kaivosrekisterinumero 9202/7	Silasselkä 14
8. Kaivosrekisterinumero 9202/8	Silasselkä 15
9. Kaivosrekisterinumero 9202/9	Silasselkä 16
10. Kaivosrekisterinumero 9202/10	Silasselkä 17
11. Kaivosrekisterinumero 9202/11	Silasselkä 18
12. Kaivosrekisterinumero 9202/12	Silasselkä 19

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Lisäksi jäljennös päätöksestä toimitetaan paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaiset saavat tiedon kirjeitse.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Etsittäviä kaivoskivennäisiä ovat rauta, titaani ja vanadiini. Alue on potentiaalinen myös kullaan, PGE- ja REE-mineraalien esiintymiselle. Tieto perustuu Rautaruukin 1960-luvun lopulla tekemiin tutkimuksiin ja geofysikaalisiin tietoihin.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Malminetsintätutkimusten tarkoituksena on tutkia metallimineralisaatioiden esiintymistä ja niiden laajuutta. Alustava tutkimussuunnitelma sisältää mm. geologista kartoitusta, geofysikaalisia mittauksia sekä olemassa olevan aineiston tulkintaa. Potentiaalisimmilla alueilla voidaan tehdä tutkimuskaivantoja tai suorittaa moreeni- tai kallioperänäytteenottoa. Tutkimukset pyritään tekemään kesäaikana ja tutkimusmenetelmän valinnassa hakija ottaa huomioon mm. irtomaiden oletetun paksuuden. Malmiviitteiden perusteella hakija valitsee jatkotutkimuksilla, esim. syväkairauksella, testattavat kohteet.

Tutkimustulosten perusteella hakija päättää jatkotoimista, kuten mittavammista syväkairaus-hankkeista. Valtausvaiheen aikana saavutetut tutkimustulokset määrittelevät malminetsinnällisten jatkotoimien tarpeen.

Hakija pyrkii malminetsintätoimissaan minimoimaan ympäristölle aiheutuvat haitat. Esimerkkinä mainittakoon vanhojen kulku-urien käyttäminen näytteenottoa suoritettaessa sekä tutkimuskaivantojen suunnitteleminen kuiville, ohuen maapeitteen alueille.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kittilän kunta

Haetulla valtausalueella ei ole asemakaavoja eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia esteitä. Valtauksesta ei saa olla haittaa Kuivasalmen paliskunnan poronhoidolle. Kittilän kunnalla ei ole muuta huomautettavaa valtaushakemuksesta.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

(uusin 18.9.2014 lausunto, joka on annettu kuulemisvaiheen jälkeen tehdyn hakemuksen osittaisen perumisen vuoksi)

Haetut valtausalueet rajautuvat osittain Siukatanjärvet (FI1300602) Natura 2000 -alueeseen. Valtaushakemuksen mukaan hakijan arvion perusteella valtausvaiheen malminetsintätutkimuksilla ei ole merkittävää vaikutusta Natura-alueeseen tai niihin luonnonarvoihin, joita kyseisillä Natura 2000 -alueella suojellaan. Hakija käyttää vanhoja kulku-uria näytteenottoa suorittaessa ja suunnittelee tutkimuskaivannot kuiville, ohuen maapeitteen alueille. Mahdolliset tutkimukset suoritetaan pääasiassa talviaikaan maaston ollessa jään ja lumen peittämä sekä lintujen pesimäajan ulkopuolella.

Luonnonsuojelualueet, suojeluohjelma-alueet, maisema-alueet ja pohjavesialueet

Valtausalueet 9202 rajautuvat luonnonsuojelulain mukaiseen Siukatanjärvien soidensuojelualueeseen (SSA120141). Alueen perustamissäännös on laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueeksi (852/1988). Soidensuojelualueella on perustamisasetuksen mukaan kielletty mm. ojitus ja maa-ainesten ottaminen. Asetuksen 3 § sallii kuitenkin toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä geologista tutkimusta tai malminetsintää varten edellyttäen, että siihen on saatu ympäristöministeriön lupa.

Haettu valtausalue 9202 sijaitsee pieneltä osin länsireunaltaan soidensuojeluohjelma-alueella. Soidensuojeluohjelma-alue Siukatanjärvien aarnialue (SSO120592) perustuu valtioneuvoston 26.3.1981 vahvistamaan valtakunnalliseen soidensuojelun perusohjelmaan. Soidensuojeluohjelma-alueella on vältettävä sellaisia toimenpiteitä, jotka muuttavat suon vesitasapainoa tai vaarantavat sen kasvillisuuden ja elämistön säilymistä, kuten esimerkiksi ojitus, teiden rakentaminen ja useissa tapauksissa turvemaiden puuston hakkaaminen.

Haettu valtausalue ei sijaitse valtakunnallisesti merkittävällä tai muutoin suojellulla maisema-alueella.

Haetulla valtausalueilla ei sijaitse pohjavesialueita.

Uhanalaiset lajit

Valtausalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee rauhoitetun suuren petolinnun pesimäreivi (luonnonsuojelulaki 38 §). Laji on luonnonsuojelulain (1096/1996) 38 §:n mukaisesti rauhoitettu ja erityisiä suojelutoimenpiteitä vaativa laji. Luonnonsuojelulain 39 §:n ja 49 §:n 2 mom. sekä EU:n lintudirektiivin artiklan 5 kohdan mukaan lajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymis- tai jälkeläistenkasvatusaikana tai muutoin niiden elämänsyklinin kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Tutkimustoimenpiteitä ei saa suorittaa ja alueella liikkumista tulee välttää 15.2-31.7 välisenä aikana. Ennen maastoon menoa menettelyistä tulee olla yhteydessä Metsähallituksen Lapin luontopalveluihin.

Ympäristöhallinnon Eliölajit -tietojärjestelmän mukaan (15.9.2014) haetulla valtausalueella ei sijaitse uhanalaisten tai silmälläpidettävien lajien esiintymätietoja.

Siukatanjärvet Natura-alue

Haettu valtausalue rajoittuu osin Siukatanjärvet (FI1300602) Natura 2000 -alueeseen, joka on hyväksytty luontodirektiivin mukaisesti yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI-alue). Alueen suojeluperusteena ovat siellä esiintyvät yhteensä 5 luontodirektiivin liitteen I mukaisia luontotyyppiä ja kaksi liitteen II lajia. Lisäksi alueen suojeluperusteena on 14 lintudirektiivin liitteen I lintulajia ja kaksi liitteessä I mainitsematonta alueella säännöllisesti esiintyvää muuttolintua.

Lapin ELY-keskus arvioi, ettei tutkimuksilla ole todennäköisesti merkittäviä heikentäviä vaikutuksia ko. suojelualan luontotyyppihin ja lajien elinympäristöön, joten luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia ei tarvitse tehdä.

ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa Natura 2000 -alueella ja tämän läheisyydessä on huolehdittava siitä, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä alueen valinnan perusteena olevia luontotyyppiä tai lajien elinympäristöjä.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin. ELY-keskus huomauttaa, että kairausten jälkeen tulee varmistaa, ettei kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

(uusin 28.7.2014 mielipide, joka on annettu kuulemisvaiheen jälkeen tehdyn hakemuksen osittaisen perumisen vuoksi)

Yleisperiaatteet

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuuri-kohtetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Pienvesistöt

Hakemusalueilla on useita pienvesistöjä, kuten hakemusalueelta Silasselkä 14:ltä (KaivNro 9202/7) Silasjärveen laskeva puro. Pienvesistöillä on mm. arvokkaita lähteitä sekä niiden reuna-alueita. Toimintaa pienvesistöjen läheisyydessä tulee välttää vesiensuojelullisista syis-

tä. Lisäksi on tärkeää, että pienvesistöjen lähiympäristöt säilyvät mahdollisimman luonnonomukaisessa tilassa.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Metsähallituksen tieverkostoa käytettäessä tulee huomioida tiestön kuntotilanne. Tiestön kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovi-en sateiden aiheuttama kelirikko. Lisäksi tulee varmistaa siltojen kantavuudet. Tarvittaessa lisätietoja edellä mainituista asioista saa Metsähallituksen Länsi-Lapin metsätiimin tiimiesimieheltä. Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen velvoitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatuajoneuvomääränsä. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä valtausoikeuden hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Hakijan vastine

Hakija on 16.7.2014 täydentänyt hakemuksen osittaisen perumisensa jälkeen varsinaiseen kuulemiseen antamaansa vastinetta seuraavasti:

Valtaushakemuksen kuulutuksen sekä kuulutuksen lausuntoihin annetun vastineen toimittamisen jälkeen Dragon Mining Oy ("hakija") on muokannut valtaushakualuetta rajaamalla Natura 2000 -alueet pois valtaushakualueesta. Valtaushakualueen muutoksen myötä sekä lausuntojen että vastineiden sisältö ei kokonaisuudessaan vastaa tilannetta, jossa valtaushakualue ei sisällä Natura 2000 -alueita.

Muokattu valtaushakualue ei sisällä Natura 2000 -alueita. Hakijan arvion perusteella valtaushakualueen malminetsintätutkimuksilla ei ole vaikutusta Natura 2000 -alueisiin tai niihin luontoarvoihin, joita kyseisillä Natura 2000 -alueilla suojellaan.

Seuraavat vastinetekstit ovat sisältyneet hakijan aiempaan vastineeseen 21.3.2014, jolloin hakemukseen sisältyi Natura-alueita ja kaikki alkuperäisen hakemuksen alueet Silasselkä 1-19. Vastineessa todettua ei siten ole otettu päätöksessä huomioon niiltä osin kuin todettu koskee hakemuksesta peruttuja alueita tai toiselle kaivosrekisterinumerolle siirrettyjä alueita.

Kittilän kunta

Hakija kunnioittaa kaikessa tutkimustyössä Kuivasalmen paliskunnan alueen poronmistajien (paliskunnan osakkaat) poronhoito-oikeutta. Ennen tutkimustyön aloittamista hakija on hyvässä ajoin yhteydessä paliskunnan hallituksen puheenjohtajaan (poroisäntä) niin, että toimenpiteiden ajoitus ja sijoitus ei häiritse poronhoitoa.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Dragon Mining Oy:n (hakija) on esittänyt valtaushakemuksessa perustelut tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta, jotka tähtäävät valtaushakemusalueella mahdollisesti sijaitsevan esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseen. Hakija suorittaa vain tutkimuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömät toimenpiteet luonnonsuojeluarvoja vaarantamatta.

LSL 24.3 §:n ja 52.2 §:n luonnonsuojeluohjelmäsäännöksiä sovelletaan myös soidensuojelun perusohjelmien mukaisesti valtioneuvoston päätöksiin 19.4.1979 ja 26.3.1981 (LSL 77 §). Hakijan hankkeessa sovellettavan kumotun kaivoslain 71 §:n nojalla lupa-asiaa ratkaistaessa sekä etsintätyötä suoritettaessa on kaivoslain lisäksi noudatettava, mitä LSL 9 §:ssä (luonnonsuojeluohjelma) säädetään. Hakija toimii tämän toimenpiderajoituksen mukaisesti vaarantamatta alueen suojelun tarkoitusta. Tutkimuksilla ei muuteta suon vesitasapainoa eikä vaaranneta kasvillisuuden ja eläimistön säilymistä.

Kaivoslain mukaista lupa-asiaa ratkaistaessa sekä etsintätyötä suoritettaessa on lisäksi noudatettava, mitä 39 (eläinlajien rauhoittaminen), 42 (kasvilajien rauhoittaminen), 7 (erityissuojeltavaksi lajiksi säädetty uhanalainen laji), 48 (poikkeus 39 ja 42 §:n rauhoitussäännöksistä) ja 49 §:ssä (EU:n lajisuojelu) sekä 4 (luontotyyppien suojelu) ja 10 (Natura) luvuissa säädetään. Näiden säännösten mukaisesti hakija toimii alueella.

Sirppikäpää (*Skeletocutis lenis*) on 1.1.2006 luokiteltu uhanalaiseksi lajiksi (LSA 913/2005). Vaikka alueella on uhanalainen sienilaji (LSL 46 §, LSA 21 § ja liite 4), siellä ei ole erityissuojeltavia uhanalaisia sienilajeja (LSL 47 §, LSA 22 §, liite 4 *-merkinnän lajit). IUCN:n luokitukset (vaarantunut, silmälläpidettävä) kuvaavat yleispiirteisesti suojelutarvetta maailmalla. Ne eivät perustu luonnonsuojelulakiin eikä niitä siten noudateta valtaushakemusasiaa ratkaistaessa. Hakija kuitenkin varoo kaikessa tutkimustoiminnassaan kääpien ja kaikkien muiden sienten, kasvien ja eliöeläinten tarpeetonta vahingoittamista tutkimustyössä silloinkin, kun sitä ei erityisesti ole kielletty.

Soidensuojelun perustamisasetus (852/1988) on annettu soidensuojelun perustamisasetuksen (851/1988) ja silloisen kumotun luonnonsuojelulain (71/1923) nojalla. Geologisen tutkimuksen luvanvaraisuus perustuu kumotun luonnonsuojelulain 2 ja 4 §:iin. Lupa-asiaa ratkaistaessa sekä etsintätyötä suoritettaessa on kaivoslain lisäksi noudatettava, mitä uuden luonnonsuojelulain eräissä säännöksissä sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään. Muussa laissa oleva viittaus kumottuun luonnonsuojelulakiin tarkoittaa uuden luonnonsuojelulain voimaantulon jälkeen viittausta uuteen luonnonsuojelulakiin (LSL 76 §). Perustamisasetuksen 3 § 11) kohdan säännökset eivät tule sovellettaviksi valtaushakemusasiassa, joten hakijan on haettava erikseen YM:n lupaa.

Tutkimussuunnitelmaa, menetelmiä, näytteenottomääriä, toiminta-alueita valtaushakemusalueen sisällä ja liikkumisreititettä on mahdoton tarkasti määrittää etukäteen. Se edellyttäisi kaivoskivennäisten määrän ja laadun tietämistä etukäteen ennen tutkimuksia. Hakija suorittaa valtaushakemusalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi. Tutkimussuunnitelma elää tutkimustulosten mukaisesti. Jos jatkotutkimukset edellyttävät syväkairausta Natura- tai soidensuojelun alueella, ne tehdään talvella luontotyyppijä vaaranta-

matta (69 % priorisoituja). Hakija on tarvittaessa yhteydessä ELY-keskukseen niin, että kairauskaluston siirto ja kairausutkimukset suoritetaan luontoarvoja vaarantamatta.

Hakija toimittaa tutkimustyöselostuksessa tiedot kaivoslaissa edellytetyllä tarkkuudella Tukesille. Tutkimustyöselostukseen liitetään kartat alueella suoritettujen geologisten, geofysikaalisten ja geokemiallisten tutkimusten keskeisistä tuloksista, kairausreikien sijainnista ja suunnasta sekä tärkeimpien näytteenottoaikojen sijainnista. Suojelualue- ja lajisuojelusäännökset sitovat hakijaa joka tapauksessa. Luonnonarvojen tutkimus voidaan tehdä Natura 2000 -alueilla sijaitsevilla tutkimuspaikoilla ennen sellaisen toiminnan aloittamista (esim. syväkairaus, tutkimuskaivantojen kaivaminen), jolla voi olla vaikutusta alueen suojeluarvoihin. Laajempi perustilatutkimus ei ole tarpeen. Alueiden luontoarvot on jo tutkittu, koska ne on suojeltu. Hakija suorittaa tutkimuksia suojeltujen alueiden suojeluperusteita ja luonnonsuojelulaissa suojeltuja eliö- ja kasvilajeja vaarantamatta.

Hakija tulppaa kairareivät, katkaisee maaputket, siistii jälkensä ja saattaa alueen yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon sekä kerää suojelualueilla talteen kairaussoijan.

Metsähallitus

Metsähallituksen lausuntoa pyydettiin, jotta se voi lausua valtaushakemuksesta. Metsähallituksen luonto- ja kulttuurikohdetiedot tulisi ilmoittaa lausunnossa, jos niillä voi olla merkitystä valtaushakemuksen ratkaisemiseen.

Kaivoslaki edellyttää ottamaan huomioon mm. valtauksen esteet ja luonnonsuojelulain. Metsälakia ei ole mainittu. Metsälaki ei estä metsätalousmaan ottamista muuhun käyttöön, kuten tutkimuskäyttöön. Metsälain säännöksiä sovelletaan siihen saakka, kunnes valtauspäätös on saanut lainvoiman. Metsälakia, ml. sen 10 §, ei sovelleta myöskään luonnonsuojelulain nojalla muodostetuilla suojelualueilla, valtion luonnonsuojelutarkoitukseen hankkimilla alueilla eikä muilla valtion omistamilla alueilla, joita hoidetaan Metsähallituksen tai valtion maata hallinnoivan viranomaisen suojelupäätöksen mukaisesti.

Luonnonsuojelulain 65 §:n Natura-arvioinnin tarpeen määrittää ensisijaisesti ELY-keskus, vaikka myös Metsähallitukselta alueen haltijana pyydetään lausunto. ELY-keskuksen tehtävänä on edistää ja valvoa luonnon- ja maisemansuojelua alueellaan. ELY-keskus on suorittanut tarveharkinnan ja lausunut kaivoslain vaatimukset täyttävän tutkimussuunnitelman perusteella, ettei Natura-arviointia tarvita. Vastaavat tutkimustyöt vastaavilla alueilla eivät ole edellyttäneet Natura-arviointia, kun tutkimustyö suoritetaan kaivoslain mukaisen varovaisuusperiaatteen mukaisesti ja heikentämättä merkittävästi niitä suojeluarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty osaksi Natura 2000 -verkostoa.

Hakijan käsityksen mukaan tutkimussuunnitelman ja Natura-tarveharkinnan mukaisesti toimittaessa ei tarvita Natura-arviointia. Varhaisen vaiheen malminetsintätutkimukset tehdään pääsääntöisesti maastossa jalan liikkuen ja näytteenotto tapahtuu pienimuotoisesti geologivasaralla tai lapiolla. Jatkotutkimukset voivat edellyttää syväkairausta, mutta ne tehdään tarpeetonta haittaa välttäen. Ennen mahdollista syväkairausta suojelualueilla hakija on tarvittaessa yhteydessä ELY-keskukseen niin, että tutkimus voidaan suorittaa luontoarvoja vaarantamatta. Alueella kuljetaan mahdollisuuksien mukaan vanhoja kulku-uria pitkin ja mahdolliset tutkimuskaivannot sijoitetaan kuiville, ohuen maapeitteen alueille.

Siukatanjärvien Natura-aluetta perustettaessa on määritelty alueen suojeluarvot (humuspitoiset lammet ja järvet 29 %, tasankojoet kasvillisuuksineen 2 %, aapasuot 52 % sekä muilta osin erilaiset vanhat metsät ja puustoiset suot). Mahdolliset lisäykset suojeluarvoissa eivät ole etukäteen oikeusvaikutteisia. Tutkimukset suoritetaan niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Tutkimustoiminta ei siten vaikuta mahdollisiin uusiin sisällytettä-

viin luontotyyppeihin. Luontodirektiivin liitteen I lintuja (ampuhaukka, hiiripöllö jne.) tai niiden pesintää taikka liitteen II erityissuojeltavien lajien (ahma, karhu, saukko) lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei häiritä.

Tutkimustoiminta ei vaaranna jo nyt suojeltuja metsiä. Metsähallituksen päätöksellä suojeltu vanhojen metsien alue (dialogialue) liittyy Metsähallituksen käymään dialogiin WWF:n ja Suomen Luonnonsuojeluliiton kanssa vuosina 2003–2005. Metsähallitus poisti vanhoja metsiä metsätalouskäytöstä. Hakijan tutkimustoiminta esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi ei ole mittasuhteiltaan verrattavissa metsätalouskäyttöön eivätkä tutkimukset ole omiaan vaarantamaan vanhojen metsien suojelutavoitteita. Tutkimustoiminta ei vaaranna dialogialueen sisällyttämistä Natura-alueeseen. Koska valtausasiaan sovellettavassa lainsäädännössä ei edellytetä alueen säilyttämistä koskemattomana, sellaista velvoitetta ei pidä asettaa valtausta myönnettäessä. Tutkimukselle tulisi asettaa vain lakiin perustuvia velvoitteita.

Alueella ei ole ELY-keskuksen mukaan suojeltuja maisema-alueita eikä muutenkaan ole erityisiä maisema-arvoja. Tutkimus ei vaikuta maisemaan. Alue siistitään asianmukaisesti. ELY-keskuksen tehtävänä on valvoa maisema-arvoja alueellaan. Hakija viittaa muilta osin siihen, mitä se lausui ELY-keskuksen lausunnosta antamassaan vastineessa.

Museoviraston toimivaltaan kuuluu valvoa kiinteiden muinaismuistojen rauhoitusta ja sillä on oikeus tutkia muinaisjäännöksiä ja osoittaa niiden rajat. ELY-keskus vahvistaa Museoviraston tai maanomistajan hakemuksesta muinaisjäännoksen rajat. Muussa tapauksessa suojelualue on 2 metriä muinaisjäännoksen ulkorajoista. Hakija ei kajoa muinaisjäännoksiin ja noudattaa ELY-keskuksen antamia kiinteän muinaisjäännoksen arvoa turvaavia määräyksiä. Jos hakija tapaa tutkimustyötä suorittaessaan aiemmin tuntemattoman kiinteän muinaisjäännoksen, työ keskeytetään sillä kohdalla ja tutkimustyön johtaja ilmoittaa asiasta Museovirastolle. Muinaismuistolaki tai kaivoslaki ei edellytä tutkimussuunnitelman täsmentämistä maanomistajan kanssa. Museoviraston tehtäviin kuuluu niistä annetun lain ja asetuksen mukaisesti myös kulttuurikohteiden suojeleminen.

Kaivoslaissa ei edellytetä yleistä luonnon perustilatutkimusta eikä siinä merkityksessä yhteydenottoa maanomistajaan. Kaivoslaissa tai luonnonsuojelulaissa ei edellytetä lajistaselvitystä luonto- ja lintudirektiivien lajeista. Suojelualueet on perustettu luontoarvotutkimusten perusteella. Kaivostoiminnan ympäristölupamenettelyn osana tehdään tarvittaessa luontonselvitys tarpeellisilta osin, mutta sellaista ei ole edellytetty valtausasioissa. Malminetsintätutkimusten yhteydessä kerätään tietoa myös luonnosta. Luonnonsuojelulaissa edellytetään, ettei tutkimuksilla häiritä mahdollisesti tavattavien suojeltujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Suojeltujen lintujen pesintää ei häiritä.

Moottorikelkkailureitti on tieliikennelain 2 §:ssä määritelty tie, joka on tarkoitettu moottorikelkkaliikenteeseen. Siinä tarkoituksessa hakija voi käyttää sitä. Hakija noudattaa muutenkin maastoliikennelakia kaikessa toiminnassaan. Kittilän kunnalta on pyydetty erikseen lausunto, jossa se reitin pitäjänä on voinut lausua myös moottorikelkkailureitistä. Suojelualueilla hakija käyttää olemassa olevia kulkureittejä.

Valtaushakemusalueilla Silasselkä 1–2 olevia luontokohteita ei ole suojeltu viranomaispäätöksellä vaan Metsähallituksen ja luontojärjestöjen keskinäisellä sopimuksella metsätaloustoiminnalta. Sopimus ei vaikuta kolmansiiin osapuoliin eikä kaivoslain tai luonnonsuojelulain soveltamiseen. Valtausasiaan sovellettavassa lainsäädännössä ei edellytetä alueen säilyttämistä koskemattomana, joten lakiin perustettomia velvoitteita ei pitäisi asettaa. Hakija ei aiheuta

tarpeetonta haittaa tutkimusten yhteydessä ja ottaa huomioon myös luontokohteet, joita lausunnossa ei yksilöity.

Hakija välttää vaikutuksia lähteisiin, pienvesiin ja vesistöihin suojelualueella (Silasselkä 14). Oja ja noro eivät ole pienvesiä eivätkä vesistöjä, mutta nekin otetaan tutkimuksissa huomioon. Suojelualueen ulkopuolella metsälakia ei sovelleta. Lapin maakunnassa norojen tai enintään 1 ha lammen tai järven luonnontilan vaarantaminen ei ole kielletty myöskään vesilain nojalla, mutta hakija välttää tutkimuksia niiden lähellä. Lähteiden (pohjaveden purkupaikka) säilymistä luonnontilaisena ei vaaranneta.

Hakija suorittaa toimenpiteet metsätalousalueella niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Tutkimusputket katkaistaan läheltä maan pintaa niin, etteivät ne aiheuta vahinkoa työkoneille ja maastoajoneuvoille. Hakija huolehtii siitä, ettei tutkimustoiminnan liikenne heikennä Metsähallituksen tiestön kuntoa. Hakija suorittaa täyden korvauksen mahdollisesta vahingosta ja haitasta.

Metsähallituksen omasta toiminnasta säädetään eri lain säädännössä kuin valtaushakemuksen mukaisesta tutkimustoiminnasta esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi. Hakija esittää, että valtaushakemusasias ratkaistaan siihen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti ottaen huomioon myös viranomaisten toimivaltarajat.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettavasta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n nojalla laissa tarkoitettulla poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Tämän päätöksen mahdollistamassa tutkimustyössä ei voida katsoa käytettävän maata sillä tavoin, että siitä aiheutuu poronhoitolain 2.2 §:ssä tarkoitettulla tavalla huomattavaa haittaa poronhoidolle. Jotta paliskunta voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaiselle paliskunnalle.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisella on valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeen tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (527/2014) 119 §:ssä tarkoitettua koetoi-

mintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Valtaajan tulee sovittaa Natura 2000 -kohteiden läheisyydessä sijaitsevilla alueilla tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Tutkimustoimenpiteet on rajoitettava siten kuin edellä kohdassa *Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu* on todettu.

Tämän päätöksen nojalla ei ole sallittua käyttää läheistä Natura-aluetta tutkimusten tekemiseen eikä kaivoslain (503/1965) 12 §:ssä tarkoitettuun liikkumiseen ja alueiden käyttöön.

Lisäksi valtausalueelle ulottuvalla soidensuojeluohjelmaan kuuluvalla alueella ei saa ilman ELY-keskuksen lupaa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojelun tarkoituksen. Soidensuojeluohjelman alueelle sijoittuvilla valtausalueilla suoritettavien tutkimusten osalta on esitettävä tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle sekä toimitettava suunnitelma tiedoksi kaivosviranomaiselle hyvissä ajoin ennen tutkimustöihin ryhtymistä.

Perustelut: Valtausalueet sijoittuvat Siukatanjärvet (FI300602) Natura 2000 -alueen ja samalla luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisen Siukatanjärvien soidensuojelualueen (SSA120141) välittömään läheisyyteen. Valtausalueet sijaitsevat myös pieneltä osin länsireunaltaan soidensuojeluohjelma-alueella (SSO120592, Siukatanjärvien aarnialue).

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen, valtausoikeuden nojalla sallitut tutkimustoimenpiteet on kuitenkin rajoitettava ja niiden suorittamista ohjattava Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla. Tämän rajoituksen jälkeen kaivosviranomaisen on päätöstä tehdessään ollut mahdollista arvioida, ettei luonnonsuojelulain 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä ole tarpeen toteuttaa.

Tutkimustoimenpiteet ja liikkuminen läheisellä Natura-alueella on kielletty sen varmistamiseksi, että Natura-valinnan perusteena olevat luontoarvot säilyvät luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla. Tällä rajoituksella varmistetaan myös soidensuojelualueen luontoarvojen säilyminen.

Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua ja että soidensuojeluohjelmaan kuuluvien alueiden luontoarvot säilyvät luonnonsuojelulain 9 §:n tarkoittamalla tavalla. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. ELY-keskuksella on mahdollisuus myöntää lupa poiketa tässä mää-

rätystä soidensuojeluohjelma-aluetta koskevasta rajoituksesta, jos suojelun tarkoitus ei mainittavasti vaarannu.

13. Sillä osalla valtausaluetta, joka sijoittuu suuren petolinnun pesäreviirin välittömään läheisyyteen, ei tutkimustoimenpiteitä suoritettaessa saa käyttää moottoroituja tai konevoimin toimivia laitteita eikä moottoriajoneuvoja 15.2.–31.7. välisenä aikana ilman ELY-keskuksen lupaa. Lupahakemus on jätettävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteiden aloittamista ja toimitettava siitä jäljennös kaivosviranomaiselle.

Perustelut: Valtausalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee ELY-keskuksen lausunnon mukaan luonnonsuojelulain (1096/1996) 38 §:n mukaisesti rauhoitetun suuren petolinnun pesimäreiviiri. Rauhoitetun eläinlajin rauhoitussäännökset on mainittu lain 39 §:ssä, jonka mukaan mm. rauhoitetun eläinlajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana, on kielletty, samoin luonnonsuojeluasetuksen 19 §:ssä mainittujen suurten petolintujen pesäpuu on rauhoitettu. Tämän vuoksi koneellinen malminetsintä sekä maastoliikenne on tarpeen rajata lisääntymisajan ulkopuolelle kyseisen petolinnun pesimäreiviirin välittömässä läheisyydessä. Jalkaisin suoritettavaa ja mahdollisten kannettavien mittalaitteiden avulla suoritettavia tutkimustöitä ei kaivosviranomaisen arvon mukaan ole pidettävä sellaisina toimenpiteinä, joista voisi aiheutua luonnonsuojelulain 39 §:n vastaisia seuraamuksia.

14. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajoitukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- soidensuojelualueella toimimiseen tarvittaisiin ympäristöministeriön lupa. Valtaaja on kuitenkin rajannut soidensuojelualueen valtausalueen ulkopuolelle. Lupamääräyksessä 12 asetetuin rajoituksin on varmistettu valtausalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan soidensuojelualueen ja Natura-alueen huomioon ottaminen tutkimustöissä.
- alueella suoritettavien jälkitoimenpiteiden, kairausten ja muun toiminnan osalta viitataan erityisesti lupamääräyksiin 7, 9 ja 10. Lisäksi todetaan, että valtaajan on joka tapauksessa suoraan kaivoslain (503/1965) nojalla suoritettava tutkimustoimenpiteet siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.
- tutkimustoiminnan ei katsota aiheuttavan sellaisia haittoja pienvesistöille, että niitä varten olisi annettava erillinen määräys. Lupamääräyksen 14 viit-

taus muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuksiin katsotaan riittäväksi. Vesilain (587/2011) mukaan mm. lähteen luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Myös muiden Metsähallituksen mainitsemien pienvesistöjen alueella ja läheisyydessä tulee välttää kohteiden luonnontilan vaarantavia toimenpiteitä. Metsähallituksen on mahdollistaa antaa tarvittavaa ohjausta valtaajalle kyseisten kohteiden huomioon ottamiseksi, kun valtaaja lupamääräyksen 4 mukaisesti ilmoittaa maastotöistä maanomistajalle.

- valtaajan ottaessa yhteyttä Metsähallitukseen lupamääräyksen 4 mukaisesti on mahdollista tuoda esille seikkoja, joilla valtaaja voi välttää puustolle, taimikoille, tiestölle ja silloille aiheutuvia vahinkoja.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1966)
Hallintolaki (434/2003)
Jätelaki (646/2011)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)
Poronhoitolaki (848/1990)
Vesilaki (587/2011)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **7.11.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Metsähallitus

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

